

LBRIS

We know
books

NATHESVARA

SEXUALITATEA TANTRICĂ:

preliminarii

Editura Ram

LIBRIS

We know
books

Editori: A.M. Mayer și M.M. Petre

Coperta: Delia Călinescu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
NATHESVARA

Sexualitatea tantrică: preliminarii/ Nathesvara

București: Ram, 2018

ISBN 978-973-7726-31-5

392.61

© Toate drepturile asupra acestei ediții aparțin în
exclusivitate Editurii Ram.

edituraram@yahoo.com

0726772563

© Nathesvara Carpatinath

nathesvara@gmail.com

www.facebook.com/nathesvara.carpatinath

www.facebook.com/yogaclasica/

*Dedic această carte
Celei care mi-a impulsionat neobosit inima
în căutarea armoniei, a binelui și a adevărului.*

CUPRINS

1	INTRODUCERE	4
2	CUI FOLOSEȘTE?	18
3	TANTRA ȘI SEXUALITATEA	24
4	TANTRA ȘI CONȘTIINȚA (SHIVA)	38
5	TANTRA ȘI SUFLETUL (SHAKTI)	46
6	TANTRA ȘI YOGA	63
7	TANTRA ȘI PSEUDO-TANTRA	71
8	DESPRE STAREA DE INTIMITATE	88
9	PRIMII PAȘI PE CALEA TANTRICĂ	103
10	DESPRE CUMPĂTAREA SEXUALĂ (BRAHMACHARYA)	117
11	PRELIMINARII	134

1 INTRODUCERE

Dintotdeauna viața omului a fost influențată de relațiile pe care le are: familia, comunitatea în care trăiește, prietenii sau dușmanii, mentorii și, bineînțeles, relațiile de iubire. Dezvoltarea propriei individualități este foarte importantă, dar la fel de importante sunt relațiile pe care le stabilim cu ceilalți, pentru că nimeni nu-și este suficient siesi, iar viața noastră a devenit, în primul rând, o viață socială.

Toate relațiile pe care le avem ne influențează viața, mai mult sau mai puțin, dar relațiile de suflet au o mai mare importanță în economia ei: relația cu părinții, cea cu mentorii, prietenii adevărate sau relațiile de cuplu.

Chiar dacă ai fost orfan, cineva din anturajul tău a jucat rolul de părinte-surogat, spre bine sau spre rău, fie că respectiva persoană l-a asumat, fie că tu, conștient sau nu, ai creat respectiva legătură. Chiar dacă nu ai avut mentori, vrând-nevrând ai avut modele, pe care le-ai urmat, la un moment dat sau altul (dintre prieteni, profesori, personaje din lecturi, etc.). La fel, poate că nu știi ce este iubirea, dar sigur te-ai atașat cel puțin o dată de cineva. Până la urmă, atașamentul afectiv este o formă incipientă de iubire, dar o iubire deformată de faptul că dorințele personalității (ego-ului) sunt mai puternice decât voința sufletului.

Relațiile de suflet sunt elementul-cheie în tantre. Acest tip de relații au ceva anume, greu de pus în cuvinte, pentru că sufletul, adevărata identitate a ființei umane, se află dincolo de minte, psihic și corp. Cât timp trăiești exclusiv la nivelul personalității actuale și eviți toate relațiile de suflet, vei duce

o viață incompletă și nu vei fi niciodată pe deplin mulțumit(ă) de ceea ce ea îți poate oferi.

Nu avem la dispoziție multe metode de cunoaștere a sufletului. Arta este un astfel de instrument, născută din sufletul omului și concretizată de mintea lui, pentru că ea te poate face să intuiești existența acestui nivel sufletesc, aflat dincolo de minte. Experiența estetică te poate ajuta să ai o cunoaștere directă, nemijlocită, a sufletului tău, dar nu îți oferă și capacitatea de a acționa concertat pentru maturizarea rapidă a acestuia.

Așa cum hrana este o sursă de energie pentru corp, cultura (cu toate componentele ei) este o sursă de energie pentru suflet. Arta de care vorbeam mai sus este cea pe care Gurdjieff o numea a fi arta „obiectivă”, adică cea care este capabilă să transmită aceleași idei profunde (uneori arhetipale) tuturor consumatorilor de artă, independent de subiectivismul acestora. În cultura modernă, sculptorul Constantin Brâncuși este un bun exemplu pentru acest tip de artă. Celelalte manifestări artistice, clasificate de Gurdjieff ca fiind artă „subiectivă”, nu au aceeași putere de evocare a sufletului, tocmai pentru că ele creează efecte diferite în cei care o admiră, dependente de tot felul de factori subiectivi, din interior sau exterior. Din nefericire, mare parte dintre artele contemporane fac parte din această categorie a artei „subiective”.

Probabil acesta este motivul pentru care arta „obiectivă” și puterea ei de a conduce la experimentarea sufletului a fost în mijlocul preocupărilor unuia dintre cei mai mari maeștrii tantrici și esteticieni ai Indiei, Abhinavagupta. În fundamentarea teoriei sale despre artă, el a spus:

„Vizionarea unei piese de teatru sau citirea unei poezii, pentru cititorul sensibil (sahridaya), implică pierderea sentimentului spațio-temporal prezent. Toate considerațiile lumesti încetează, pentru o perioadă de timp. Pentru că nu

suntem indiferenți față de ceea ce privim (sau citim, n.m.), implicarea noastră este mai detașată decât cea pe care o trăim în mod obișnuit. Nu suntem implicați în mod direct și personal, astfel încât amestecul obișnuit de dorințe și neliniști nu există. Inimile noastre răspund prin empatie, dar nu egoist. În cele din urmă, răspunsul devine total, atot-cuprinzător și ne identificăm cu ceea ce privim sau citim. Ego-ul este transcens și, pe toată durata experienței estetice, starea de veghe obișnuită este suspendată. Odată ce acest lucru se întâmplă, descoperim brusc că trăirile noastre nu sunt ca până acum, căci toate emoțiile obișnuite au dispărut, după ce nodul tare al "eu-lui" a fost dezlegat și ne aflăm într-o stare fără precedent, de calm mintal și emoțional. Puritatea emoției noastre și intensitatea ei ne conduc la un nivel mai înalt de plăcere, decât am experimentat înainte - trăim o fericire absolut nediferențiată (ananda)."

La fel ca în artă, în relațiile de cuplu iubirea poate induce comuniunea sufletească, prin care cei doi devin conștienți de (și încep să acționeze în) această dimensiune a sufletului. Dar nu orice relație de cuplu ne va ajuta să percepem dimensiunea sufletească...ci doar relațiile care ajung să fie suficient de profunde, pentru a cataliza o comuniune pe multiple planuri între cei doi: fizic, psihic, mintal și sufletesc. Iar această comuniune sufletească profundă nu apare brusc. Ea se dezvoltă încet și treptat.

Multe cupluri au probleme de comunicare la nivel verbal, discursiv, pentru că ei încă se luptă să dobândească o stare de intimitate mintală. După ce apare această intimitate mintală, ei pot să-și transmită gânduri unul altuia fără să mai fie nevoie să exprime respectivele gânduri cu ajutorul cuvintelor. Apoi, după ce starea de intimitate dintre cei doi începe să depășească nivelul mintal, apare această comunicare sufletească între cei doi, care devin capabili să comunice unul cu altul fără să mai folosească gândurile.

Uneori o singură privire este suficientă pentru ca unul să știe tot ceea ce trăiește în acel moment celălalt.¹

Multe dintre miturile lumii antice descriu această starea de interacțiune sufletească, completă, plină de fericire, pe care o resimt cei care a făcut eforturile necesare pentru a experimenta această iubire completă, matură. De exemplu, în mitologia egipteano-greacă privind originea omului se povestește că la început nu existau femei și bărbați, ființa umană fiind hermafrodită. Zeii, geloși pe această stare de completitudine, au intervenit și au "despărțit" Omul în două jumătăți, una feminină și cealaltă masculină. Se pare că acesta este motivul pentru care noi rătăcim astăzi în căutarea sufletului pereche, cu care să ne reunim și să devenim astfel o ființă completă.

Tantricii au o abordare mai directă: ei afirmă că în cadrul oricărei relații de cuplu persoana de sex opus, pe care o iubești și care te iubește, poate să devină sufletul tău pereche, dacă sunteți motivați mai ales de comuniunea sufletească dintre voi și doriți să cunoașteți caracteristicile acestui tip de interacțiune umană.

Extraordinarul potențial sufletesc al oricare relații de cuplu bazată pe iubire a fost ipostaziat, în toate culturile lumii, în arhetipul cuplului divin. În aproape toate mitologiile lumii antice viața zeilor include existența cuplurilor divine: Purusha și Prakriti în yoga, Shiva și Parvati-Shakti în hinduism, Isis și Osiris în mitologia egipteană, Izanami și Izanagi în shintoism, Uranus și Gaea în mitologia greacă, și așa mai departe. Și este normal să fie așa, pentru că de-a

¹ Această capacitate de a cunoaște instantaneu adevărul despre celălalt, fără o comunicare prealabilă, a fost documentată în toate religiile lumii. Prin clarviziune sfinții cunosc faptele fiecărui om precum și gândurile lui. Există astfel de oameni sfinți și dacă veți reuși să-i întâlniți veți vedea că ei știu tot ceea ce ați făcut în viața voastră, înainte ca voi să deschideți gura să le povestiți.

lunghi timpului omul a fost fascinat de puterile creatoare și creative produse de interacțiunea armonioasă dintre masculin și feminin.

În prezent există multe cărți, scrise în mediul academic, în care sunt identificate similitudinile între aceste cuplurile divine, care aparțin unor culturi aflate în condiții istorice, geografice, sociale și economice complet diferite. Aceasta certifică faptul că, în ceea ce privește armonia în relația de cuplu (divin sau uman), există o serie de adevăruri universale, atributele determinante ale acestor cupluri divine fiind mai mult sau mai puțin aceleași, indiferent de locul, timpul și cultura de care vorbim.

Creativitatea, rafinamentul, cumpătarea, angajamentul pe termen lung, inspirația, grija față de celălalt, încrederea, puterea, echilibrul, detașarea, discernământul, smerenia, devoțiunea, etc., toate aceste valori pot și chiar trebuie să devină valori ale vieții tale. Dacă dorești o mai bună înțelegere a ființei tale, a lumii în care trăiești și a oamenilor pe care-i iubești, va trebui să faci toate eforturile posibile în acest sens, în ciuda tuturor obstacolelor.

Viața modernă, trepidantă, pe care o ducem cu toții, este cel mai adesea văduvită de multe dintre aceste valori, fundamentale unei vieți conștiente de sine. Trăim în universul limitat al personalităților noastre efemere și al relațiilor noastre materialiste pentru că nu știm să procedăm altfel și nici cei din jurul nostru nu ne ajută în acest sens.

Ne îndrăgostim, iubim, ne căsătorim, nu avem un orizont clar, sufletească, al relației noastre (și nici răbdare să construim unul împreună), ne certăm, ne urâm, divorțăm, apoi iar ne îndrăgostim și reintrăm în acest cerc al suferinței afective, pentru că nu avem memorie (de lungă durată). Cei care au copii își definesc, prin acest act procreativ, un orizont sufletească al relației lor, dar prea mulți dintre ei eșuează chiar și așa, pentru că nu știu să îmbine împlinirea sufletească pe

care o aduce armonia în relația părinte-copil cu cea pe care o produce armonia în relația de iubire în cuplu.

Din nefericire, în majoritatea cazurilor părinții nu ne vorbesc și nu ne învață despre importanța comuniunii sufletești, în general, dar mai ales în relațiile de iubire. Aceasta se întâmplă pentru că nici ei, la rândul lor, nu au fost învățați prea multe despre suflet. Nu ni se pun la îndemână informații utile legate de modul în care se dezvoltă o relație sufletească profundă. De aceea, foarte puțini sunt cei care au avut și au acces la o metodă menită să producă această evoluție sufletească în cuplu.

De-a lungul timpului, experiența comună în relațiile de iubire a urmat acest șablon: iubim, ne bucurăm de iubire cum putem și, fără să știm de ce, treptat, iubirea se diminuează și apoi dispare și ne mirăm că nu o mai întâlnim aproape niciodată. De aici și nostalgia primelor iubiri.

Un prim mare obstacol în aceste relații este lipsa unui scop sufletească, fapt care ne limitează înțelegerea iubirii și a rolului spiritual pe care persoana iubită îl poate avea în viața noastră. Acest scop este bine definit în doctrinele ezoterice, dar această înțelegere este practic inaccesibilă celor mai mulți dintre oameni, pentru că adevărurile spirituale au fost și sunt destinate doar celor care sunt pregătiți pentru ele.

Adevărurile despre suflet și despre spirit, care sunt profund transformatoare pentru viața umană obișnuită (care pare a fi marcată iremediabil de suferință, boală, bătrânețe și moarte), pot fi revelate și înțelese numai în anumite condiții. De aceea, transmisia lor este în mod necesar ezoterică. Aceste adevăruri, atunci când sunt transmise greșit, sau unor persoane nepregătite (care nu înțeleg necesitatea îndeplinirii cerințelor preliminare), pot literalmente distruge viața persoanelor respective și, de cele mai multe ori și pe cea a celor din jurul lor.

Spune-i unui naiv faptul că trebuie să aibă încredere totală în maestrul spiritual și naivitatea lui va fi exploatată de acești pseudo-guru, care au invadat peisajul contemporan. Vorbește-i despre devoțiune unui om care nu face distincție între emoții și sentimente și el se va atașa iremediabil de obiectul devoțiunii sale. Fanatismul – de la cel religios și până la cultul celebrității – este o astfel de manifestare diformă a devoțiunii, care apare în cei imaturi din punct de vedere afectiv.

În domeniul sexualității tantrice, să spunem că îi vorbești despre o metodă de control a ejaculării unui bărbat care, la fel ca majoritatea covârșitoare a bărbaților din zilele noastre, are încă puternic în subconștient obișnuința de a privi femeia ca pe un obiect sexual. Prelungirea actului sexual prin suspendarea ejaculării îl va face să fie și mai puternic atașat de plăcerea sexuală, devenind obsedat de sentimentul de putere pe care-l produce intensitatea stărilor erotice, generate în el și, mai ales, în femeile cu care face sex. Indiferent cât de corectă este metoda respectivă (din punct de vedere tantric) și indiferent cât de mult și cât de bine explici tu principiile și regulile tantrice legate de controlul ejaculării, respectivul bărbat va fi împins, de nesăbuința ta și de propriile sale tendințe subconștiente, peste marginea prăpăstiei. Se va prăbuși astfel, inevitabil, în lumea înlănțuitoare a patimilor sexuale, târând după el și alte victime sigure.

Acesta este motivul pentru care disciplinele spirituale sunt ezoterice: nu pentru că ele dețin nu-știu-ce secrete, care sunt împărtășite numai celor din „cercul interior” (așa este înțeles ezoterismul în societățile secrete, în pseudo-școlile yoghine și tantrice, în unele secte religioase, mișcări spiritiste, etc.), ci pentru că adevărurile spirituale pot face mai mult rău, decât bine, celor care nu sunt încă pregătiți să le audă și să le integreze armonios în viața lor. Cei care sunt pregătiți ajung la aceste adevăruri, mai devreme sau mai

târziu. Tocmai de aceea se spune că: „Atunci când discipolul este pregătit, maestrul apare!”

Mergând mai departe, al doilea mare obstacol în relațiile de iubire este lipsa de discernământ: confundăm trăirea afectivă cu plăcerea senzuală. Nu de puține ori credem că experimentăm o dinamizare afectivă reală, când de fapt trăim emoțiile generate de excitarea sistemului nervos, datorată stimulilor de natură sexuală. Ce ne păcălește în acest caz este intensitatea pe care o pot atinge acest tip de emoții, care de la un anumit punct încolo pare că ne cuprind întreaga ființă.

Această stare de confuzie este chintesența unui fenomen social pe care, pe parcursul acestei cărți, l-am etichetat ca fiind pseudo-tantric: doctrinele promovate în zecile de „școli” contemporane, auto-intitulate tantrice, care nu se bazează pe texte tantrice tradiționale și care promovează o sexualitate orientată către manipularea energiilor subtile, trecând cu vederea atât aprofundarea comuniunii sufletești, cât și importanța relațiilor de iubire de lungă durată.

Acesta este motivul pentru care una dintre cele mai importante practici tantrice, preliminară succesului în integrarea sexualității în viața spirituală, este practica discriminării între atracția sufletească (nevoia comuniunii sufletești) și atracția sexuală (nevoia satisfacerii dorințelor senzuale), respectiv între tantra și pseudo-tantra.

Legat de cea din urmă, în cartea „Tantra în practică” profesorul universitar și cercetătorul David Gordon White, o somitate în ceea ce privește studiul textelor tantrice și al fenomenelor conexe, afirmă:

„Apoi, există acești diletanți occidentali, antreprenorii tantrici auto-proclamați, care și-au atașat vagoanele trenului New Age pentru a promova un produs dubios numit sexul tantric, despre care ei (și clientela lor) afirmă că a existat întotdeauna în mijlocul preocupărilor tantrice. Acesta (sexul

tantric, n.m.) este cu siguranță prezent în cele mai vechi povești despre Tantra, ajunse în Occident, care au fost descrieri ale Indiei coloniale, scrise de misionari sau administratori occidentali, care au prezentat practicile tantrice ca fiind o excrescență specială a superstițiilor specifice Asiei de Sud. Descrierile lor includeau adesea imagini șocante ale orgiilor tantrice, în care fiecare tabu era transgresat și toate valorile umane erau pervertite.

De-a lungul ultimilor 200 de ani, au existat trei feluri de reacții la aceste imagini distorsionate. Prima dintre acestea este cea a Indiei: indienii coloniali și postcoloniali pur și simplu neagă că ar fi existat vreodată așa ceva...

A doua este reacția practicantilor, atât din Asia cât și din Vest, care, în încercarea de a reabilita această imagine a Tantei, au pus accentul pe tradițiile speculativ-filosofice rafinate ("de mâna dreaptă"), care au prins viață din preexistentele practici tantrice ("de mâna stângă") - dintre care unele erau sexuale sau cu caracter transgresiv - timp în care au negat importanța fundamentală a transgresivității sau a sexualității în respectivele tradiții.

Cea de-a treia, menționată la început, este cea a promotorilor acestui sex tantric, care nu au nici o remușcare din a prelua, în mod greșit, ceea ce le convine din această polemică a secolului XIX-lea, pentru a-și promova propriile interese meschine."

În ceea ce privește sexualitatea și maniera prin care ea poate fi integrată în activitatea spirituală, această carte se bazează pe practica spirituală și sexuală a unui cuplu de yoghini, care au asimilat înțelepciunea unor texte tantrice tradiționale, pe care urmăresc să o pună în aplicare permanent în propria viață. O practică bazată pe o lectură extinsă, o morală solidă, o experiență meditativă semnificativă, pe dorința sinceră de evoluție spirituală, atât individuală, cât și în cuplu. Istoria relației noastre de iubire și faptul că am ajuns

destul de rapid la o interacțiune sufletească profundă au fost elemente esențiale, datorită cărora am ajuns, până la urmă, să înțelegem și să practicăm în mod corect sexualitatea tantrică.

Sigur, fiecare are propriul drum de parcurs și relațiile de iubire nu seamănă unele cu celelalte. Ce pot însă să afirm cu tărie este faptul că o relație de cuplu în care comuniunea sufletească devine o constantă a vieții celor doi nu este ușor de menținut. Este nevoie de cunoaștere, determinare, răbdare, multă iubire, poate la fel de multă iertare, un anume imbold sufletesc (care să te facă să vezi dincolo de realitățile imediate, ale vieții umane obișnuite) și, nu în ultimul rând, voința de a te dăruii complet celuilalt.

Știu, enumerarea de mai sus pare a fi aproape imposibil de pus în practică, Dar, dacă priviți în urmă, veți recunoaște faptul că în toate relațiile reușite de iubire, pe care le-ați avut până în prezent, au existat multe momente când unele dintre aceste atribute erau prezente, în relațiile voastre. Știu asta pentru că cele de mai sus sunt toate atribute ale sufletului uman, care devin active de fiecare dată când iubim pe cineva, cu adevărat. Toți le avem în noi, viața fiecăruia a fost atinsă, măcar în treacăt, de aceste atribute sufletești, care ne devin accesibile, dacă o luăm pas cu pas, în direcția corectă.

Pare foarte dificil pentru că nu avem memorie: uităm experiențele iubirii. Cei mai mulți dintre noi le experimentăm în tinerețe, când întâlnim primele iubiri, motiv pentru care nu înțelegem prea mult din ele. Apoi, fascinați de ritmul vieții cotidiene, uităm cât de mult ne-au amprentat viața aceste experiențe sufletești și, cu timpul, amintirile primelor iubiri se estompează.

Nu știu dacă ați auzit de legenda lui Dushyant și Sakuntala. Nu este una dintre legendele indiene foarte cunoscute la noi, dar în hinduism povestea lui Dushyant și Sakuntala apare în Mahabharata. A fost dramatizată de mulți

scriitori, cea mai faimoasă adaptare fiind cea a lui Kalidasa, intitulată *Abhijñānaśakuntala* (Recunoașterea Sakuntalei).

Regele Dushyant a întâlnit-o pe asceta Sakuntala în timp ce vâna prin pădure. Urmărea un cerb, rănit de săgeata sa, când într-o poiană a întâlnit-o pe Sakuntala, care medita așezată sub un smochin sacru. Uimit de frumusețea femeii, care radia calm mental și pace sufletească, regele a renunțat la vânatoare și s-a așezat lângă Sakuntala, plin de o dragoste subită. Curând, a fost la rândul lui cuprins de o stare meditativă profundă. După un timp, Sakuntala a deschis ochii, pregătită să se întoarcă la ashramul ei, ce se afla nu departe în acea pădure. A privit surprinsă fața frumoasă a lui Dushyant, transfigurată de starea de samadhi în care acesta se cufundase și s-a îndrăgostit pe loc de el. Ulterior, au petrecut zile în șir împreună, făcând dragoste și meditând unul alături de celălalt. Starea de iubire dintre ei era atât de intensă, încât au hotărât să se căsătorească imediat, conform ritualului Gandharva. Înainte de a se întoarce în capitala regatului său, Dushyant i-a dăruit inelul regal, ca simbol al promisiunii sale de a se întoarce și a o aduce în palatul său.

Sakuntala a petrecut mult timp visând la noul ei soț și a fost deseori distrasă de la îndatoririle zilnice de amintirile iubirii sale. Într-o zi, un rishi puternic, Durvasa, a ajuns la ashram. Pierdută în gândurile sale, Sakuntala nu a acordat atenția cuvenită primirii unui astfel de oaspete. Supărat de faptul că ea este atât de distrasă, după atâți ani de practică meditativă, rishi a afirmat răspicat că persoana la care ea visează va uita total de ea. A plecat supărat, dar una dintre prietenele lui Sakuntala l-a oprit și i-a explicat înțeleptului motivul pentru care Sakuntala a greșit. Rishi, realizând faptul că supărarea sa nu a fost total justificată, și-a modificat spusele, adăugând faptul că regele își va aminti totul în momentul în care va vedea inelul lăsat drept chezașie, dar că până în acel moment nu își va aminti nimic despre relația lor.

Timpul a trecut, iar Sakuntala a dat naștere unui băiat, Bharata, rod al dragostei lor. După un timp, întrebându-se de ce Dushyant nu s-a întors la ei, Sakuntala a plecat spre capitala regatului. Pe drum, trebuia să traverseze un râu cu feribotul și, sedusă de apele albastre ale râului, Sakuntala și-a lăsat degetele să mângâie luciul apei, iar inelul primit de la Dushyant i-a alunecat de pe deget fără ca ea să-și dea seama de asta.

Ajungând la curtea lui Dushyant, Sakuntala a fost surprinsă pentru că soțul ei nu o recunoștea și nici nu-și amintea nimic despre întâlnirea lor. A încercat să-i reamintească că era soția lui, dar fără inel Dushyant nu a putut să o recunoască. Umilită, s-a întors la ashramul din pădure, și-a luat băiatul și s-a stabilit într-o parte mai sălbatică a pădurii.

Între timp, un pescar a găsit un inel în burta unui pește. Recunoscând sigiliul regal, el a dus inelul la palat și, după ce a văzut inelul său, Dushyant și-a amintit totul despre minunata lui mireasă. A plecat imediat să o găsească și, ajungând la ashramul ei, a descoperit că ea nu mai locuia acolo. A mers mai adânc în pădure, pentru a-și găsi soția și a ajuns să vadă o scenă surprinzătoare: un băiat deschisese gura unui leu sălbatic și părea foarte preocupat să-i numere dinții. Împăratul, uimit de îndrăzneala și puterea băiatului, l-a întrebat care îi este numele și din ce familie vine. Băiatul era Bharata și l-a condus pe rege la Sakuntala și astfel familia regală s-a reunit și au trăit fericiți împreună.

La fel ca Dushyant, de data aceasta datorită "blestemului" propriei superficialități, uităm sau nu înțelegem puterea transformatoare a iubirii. Nu știu câți dintre noi înțelegem profunzimea stărilor pe care le avem atunci când iubim cu adevărat. Cert este că apoi, cu trecerea timpului și cu „ajutorul” problemelor inerente traiului în doi, uităm efectele extra-ordinare pe care aceste stări le produc asupra